

שיעורי בית 3

1. הכרה של עוד חבורות:

(א) הקוטרניונים: נגדיר

$$G = \left\{ \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} i & 0 \\ 0 & -i \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} -i & 0 \\ 0 & i \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & i \\ i & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & -i \\ -i & 0 \end{pmatrix} \right\}$$

8 מטריצות מרוכבות. עובדה: קבוצה זאת ביחס למכפלת מטריצות היא חבורה. האם חבורה זאת קומטטיבית?

(ב) המרוכבים: נגדיר

$$G = \left\{ A = \begin{pmatrix} a & b \\ -b & a \end{pmatrix} \in \mathbb{R}^{2 \times 2} : \det(A) = a^2 + b^2 \neq 0 \right\}$$

הוכיחו כי קבוצה זאת ביחס למכפלת מטריצות היא חבורה. האם חבורה זאת קומטטיבית?

2. תזכורת מש.ב. הקודמים: עבור $\sigma \in S_n$ ומחזור $(i_1, i_2, \dots, i_m) \in S_n$ מתקיים השיויון $\sigma(i_1, i_2, \dots, i_m) \sigma^{-1} = (\sigma(i_1), \sigma(i_2), \dots, \sigma(i_m))$

(א) יהא $n > 2$. הוכיחו כי לכל מחזור $\tau \in S_n$ מאורך לפחות 2 קיימת תמורה $\sigma \in S_n$ כך ש $\sigma \tau \neq \tau \sigma$

(ב) יהא $n > 2$. הוכיחו כי $Z(S_n) = \{id\}$

3.

(א) תהא G חבורה ציקלית. הוכיחו כי G קומטטיבית.

(ב) הוכח כי S_n אינה ציקלית עבור $n > 2$

4. הגדרה: יהיו $(G_1, \star), (G_2, \star)$ חבורות אזי גם $G_1 \times G_2 = \{(g_1, g_2) \mid g_1 \in G_1, g_2 \in G_2\}$ חבורה ביחס לפעולה • המוגדרת • (g_1, g_2)
 $(g_1, g_2) \in G_1 \times G_2$ וההופכי של כל איבר (e_{G_1}, e_{G_2}) היחידה היא $(\tilde{g}_1, \tilde{g}_2) = (g_1 \star \tilde{g}_1, g_2 \star \tilde{g}_2)$
הוא $(g_1, g_2)^{-1} = (g_1^{-1}, g_2^{-1})$. לחבורה זאת קוראים המכפלה (הקרטיזית) של G_1 ו G_2 . למשל, $\mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_3$ שראינו בתירגול.

(א) הוכיחו כי $\mathbb{Z}_n \times \mathbb{Z}_n$ אינה ציקלית עבור $n > 1$

(ב) יהיו G_1, G_2 חבורות הוכח/הפרך: אם $G_1 \times G_2$ ציקלית אז גם G_2 וגם G_1 ציקלית.

(ג) יהיו G_1, G_2 חבורות הוכח/הפרך: אם G_1 וגם G_2 ציקליות אז $G_1 \times G_2$ ציקלית.

5. הוכח כי החבורות הבאות אינן ציקליות

(א) $\mathbb{Z} \times \mathbb{Z}$

(ב) \mathbb{Q}

6. ב S_5 מצאו את הסדרים של

(א) $\sigma = (1, 3, 2)$

(ב) $\sigma = (1, 2)(3, 4, 5)$

(ג) $\sigma = (1, 2)(3, 4, 2)$

(ד) באופן כללי:תהא $\sigma \in S_n$ ו $\sigma = \tau_1 \cdots \tau_m$ הפירוק למחזורים זרים. אזי $o(\sigma) = lcm\{o(\tau_i)\}_{i=1}^m$ (כאשר lcm הוא המכפלה המשותפת המינימאלית. למשל $lcm\{2, 8, 20, 10\} = 40$)

7. תהא G חבורה סופית. יהיו $a, b \in G$. הוכח/הפרך

(א) אם a, b מתחלפים אז $o(ab) = o(a) \cdot o(b)$

(ב) $\langle a \rangle = \langle a^3 \rangle$

(ג) אם $b = a^4$ אזי $\langle ab \rangle \subseteq \langle a \rangle$

$$\langle a \rangle = \langle a^{-1} \rangle \quad (\text{ד})$$

8. תהא G חבורה. $g \in G$. נניח כי $g^k = e$. הוכח כי

$$o(g) | k$$

כלומר הסדר של g מחלק את k .
הדרכה: בצע חילוק עם שארית של k ב $o(g)$

9. תהא G חבורה חילופית. יהיו $a, b \in G$ בעלי סדרים זרים. כלומר, נסמן $o(a) = n, o(b) = m$ אזי $\gcd(n, m) = 1$ (ל n, m אין מחלק משותף פרט ל-1). הוכח כי

$$o(ab) = m \cdot n$$

היעזר בתרגיל מספר 8

10. כמה כמה יוצרים יש ל $\mathbb{Z}_6 = \{0, 1, 2, 3, 4, 5\}$ (עם פעולת חיבור מדולו 6)?

11. תהא G חבורה ויהא $g \in G$ מסדר n . הוכיחו כי $o(g^k) = \frac{n}{\gcd(k, n)}$